

Zelfreflectie met de roos van Leary

Over de tool

De roos van Leary is een model dat helpt om inzicht te krijgen in interactie tussen mensen. Het toont hoe gedrag van de ene persoon invloed heeft op het gedrag van de ander. Met andere woorden: gedrag roept gedrag op.

Het model werkt met twee assen:

- boven ↔ onder (sturend of volgend gedrag)
- samen ↔ tegen (samenwerkend of oppositioneel gedrag)

Door gedrag op deze assen te plaatsen, wordt zichtbaar welk interactiepatroon ontstaat tussen leraar en leerling. Zo kan je beter begrijpen waarom een situatie escaleert of net rustig blijft.

De kracht van de roos van Leary ligt in het inzicht dat je als leraar invloed hebt op het gedrag van leerlingen. Door bewust ander gedrag te kiezen, kan je de interactie sturen in een meer gewenste richting.

Hoe kan ik als aanvangsbegeleider aan de slag?

DOEL

De starter inzicht geven in hoe eigen gedrag het gedrag van leerlingen beïnvloedt.

Hoe kan ik als starter zelf aan de slag?

DOEL

Inzicht krijgen in hoe jouw gedrag invloed heeft op het gedrag van leerlingen.

STAPPEN

Kies een situatie
Beschrijf het gedrag:
Wat deed de starter?
Wat deed de leerling?

Bevraag aan de hand van de assen:
Waar zat jij?
Waar zat de leerling?

Analyseer de interactie:
Wat lokte jouw gedrag uit?
Wat werd hierdoor versterkt?

Verken alternatieven:
Wat als je ander gedrag inzet?
Hoe kan je meer richting 'samen'
gaan?

Transfer
Ik ga bewust... proberen.

STAPPEN

Beschrijf het gedrag
Kies een korte interactie met een leerling
Wat deed ik? Wat zei ik?
Hoe reageerde de leerling?

Plaats jezelf en de leerling op de roos met
behulp van de twee assen:
Boven/onder - Samen/tegen

Was jij:
Eerder sturend (boven) of afwachtend
(onder)?
Was ik verbindend (samen) of eerder
corrigerend (tegen)?
Doe hetzelfde voor de leerling.

Analyseer het effect.
Wat lokte mijn gedrag uit bij de leerling?
Werd het gedrag van de leerling sterker
of rustiger?
Versterkten we elkaar?

Kies alternatief gedrag.
Wat zou ik anders kunnen doen?
Hoe kan ik meer richting 'samen' gaan?
Hoe kan ik duidelijk blijven zonder in
'tegen' te gaan?

Probeer uit.

- Kies één concrete gedragsverandering.
- Test die in een volgende les.
- Reflecteer: wat was het effect?

